

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/14/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118209062
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8118209062.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Gabriely Világiovej v spore žalobcu: O. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/X, XXX XX Z. Z., pr. zast.: JUDr. Matúš Motyka, advokát, so sídlom Námestie SNP 7, 091 01 Stropkov, IČO: 50 487 108, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, pr.zast. JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Advokátska kancelária, Kubániho 16, 811 04 Bratislava, v konaní o zdržanie sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov, č.k. 9Csp/156/2018-21 z 15.08.2018 takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e uznesenie.

II. Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie v nasledovnom znení:

· žalovaný je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) č. XXXXXXXXXXXX k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.2.2017, uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným, na výkon zrážok zo mzdy žalobcu do právoplatného skončenia veci samej vednej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9Csp/156/2018 o zdržanie sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 324 ods. 1, ods. 3, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d/, § 326 ods. 1, ods. 2, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 333 a § 334 CSP.

3. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že:

„1. Žalobca sa návrhom doručeným súdu dňa 13.8.2018 domáha voči žalovanému nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil povinnosť žalovanému zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy č. 8500183261 k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 8500183261 zo dňa 22.2.2017, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, na výkon zrážok zo mzdy žalobcu, do právoplatného skončenia veci samej o zdržanie sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy.

2. Uvedeným návrhom sa zároveň domáha vo veci samej uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) č. XXXXXXXXXXXX k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.2.2017, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, na výkon zrážok zo mzdy žalobcu.

3. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že so žalovaným dňa 22.2.2017 uzatvoril Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej ako „Zmluva“), na základe ktorej mu žalovaný poskytol finančné prostriedky. Pri podpise predmetnej zmluvy mu boli predložené viaceré dokumenty s tým, že ak chce aby mu bol poskytnutý úver, je potrebné podpísať predložené listiny. Okrem spotrebiteľskej zmluvy mu na podpis boli predložené dohoda o zrážkach zo mzdy, rozhodcovská zmluva,

štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, informácia o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) a prihláška do poistenia. Až od svojho zamestnávateľa, zo žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 11.5.2018, sa dozvedel, že podpísal aj dohodu o zrážkach zo mzdy (ďalej ako „Dohoda“). Zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzatváral žalobca ako spotrebiteľ so žalovaným ako právnickou osobou, ktorá poskytuje úvery v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Podľa žalobcu má právny vzťah, ktorý vznikol spotrebiteľský charakter, preto je v súvislosti s ním nutné aplikovať normy spotrebiteľského práva a spotrebiteľskú zmluvu vrátane Dohody je potrebné podrobiť súdnej kontrole. Ďalej uvádza, že Dohodu považuje za neprijateľnú a to z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná, ale bola predložená na podpis spolu so samotnou Zmluvou. O jej dôsledkoch nebol nijako poučený a nemal možnosť ju odmietnuť, ak chcel úver získať. Takéto konanie žalovaného považuje za nekalú obchodnú prax podľa § 7 zákona o ochrane spotrebiteľov. Napriek skutočnosti, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by žalobcovi uložilo povinnosť plniť, je zamestnávateľ žalobcu povinný vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu. Takáto povinnosť zamestnávateľa nastupuje bez ohľadu na to, či je vymáhaná pohľadávka dôvodná alebo zákonná. Žalovaný ako veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje a to bez akejkoľvek súdnej kontroly, čím sa mu poskytuje priestor siahať na majetok žalobcu a vymáhanú pohľadávku bez objektívneho posúdenia spotrebiteľskej zmluvy nezávislým orgánom. Žalobca poukazuje na to, že spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky a musí byť v súlade s ustanoveniami právneho poriadku na ochranu spotrebiteľa. Preto v záujme predísť vzniku majetkovej ujmy, ktorá má pre žalobcu a jeho rodinných príslušníkov vážne následky, žalobca navrhuje, aby súd vydal neodkladné opatrenie, ktorým by uložil povinnosť žalovanému zdržať sa použitia Dohody na výkon zrážok zo mzdy žalobcu do právoplatného skončenia veci samej.

16.Z predložených listinných dôkazov je zrejme, že žalobca uzavrel so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 22.2.2017 na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver. Súčasne uzatvorili Dohodu o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej požiadal žalovaný zamestnávateľa žalobcu, aby začal realizovať mesačné zrážky zo mzdy. Súd posúdil vzťah medzi žalobcom a žalovaným ako spotrebiteľský, keďže žalovaný poskytoval úver v rámci predmetu svojho podnikania a žalobca vystupoval ako spotrebiteľ, čiže mimo výkonu svojho podnikania. Keďže žalobca spochybnil platnosť Dohody a zároveň aj platnosť jednotlivých zmluvných ustanovení s poukazom na aplikáciu spotrebiteľského práva, súd považuje za nevyhnutné podrobiť predmetnú zmluvu súdnej kontrole, či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a či jej výkonom nedochádza k realizácii nemorálnosti, úžery a nekalosti.

17.Súd má za dostatočne osvedčenú potrebu nariadenia neodkladného opatrenia, keďže je zrejme, že žalovaný je v zmysle Dohody oprávnený vymáhať od žalobcu dlh zrážkami zo mzdy, ktorej platnosť bola žalobcom spochybnená. Žalobca na základe predmetnej Dohody stráca právo disponovať so svojím príjmom ako vlastným majetkom, na základe skutočnosti, ktorá je sporná. V prípade, ak by súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevyhovел, vznikol by ťažko napravitelný stav, kedy by na základe neplatnej Dohody boli žalovanému bezdôvodne poukázané zo mzdy žalobcu finančné prostriedky.

18.Neodkladným opatrením sa neprejudikuje konečné rozhodnutie vo veci samej, avšak súd má za to, že za danej situácie je potrebné upraviť pomery strán v snahe predísť prípadnému neoprávnenému zhoršeniu pozície, ujme a následným ďalším súdnym sporom medzi stranami sporu. Preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia“.

4. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Jeho odvolacie námietky možno zhrnúť do nasledovných rovín: (i) nepreukázanie skutočností osvedčujúcich vznik aspoň potenciálnej ujmy na strane žalobcu v prípade vykonávania zrážok z jeho mzdy, a neprimeranosť takéhoto opatrenia v rozsahu zrážok zo mzdy, aspoň čo do splatenia istiny nateraz žalobcom vôbec nesplateného úveru; (ii) nemožnosť rozhodovať jednostranne, a to iba na základe skutočností uvedených v návrhu, kde žalovaný pri uzatváraní dohody o zarážkach zo mzdy postupoval v súlade s § 5a ods. 1 písm. a/ zák. č. 250/2007Z.z., opätovne poukazujúc na neprimeranosť tohto opatrenia, ktorého účinky idú nad rámec jeho nevyhnutnosti. Navrhol napadnuté uznesenie zmeniť a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť. Súčasne uplatnil trovy odvolacieho konania.

5. Žalobca sa ku podanému odvolaniu nevyjadril.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 písm. d/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je nedôvodné.

7. Požiadavky, ktoré sú z hľadiska ústavných aspektov kladené na rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia možno sformulovať do týchto dvoch základných podmienok (i) musia mať predovšetkým zákonný podklad (čl. 2 ods. 2 ústavy), (ii) musia byť vydané príslušným orgánom a nemôžu byť prejavom svojvôle (čl. 1 a čl. 2 ods. 2 a 3 ústavy). Tento právny názor, z ktorého vychádzal odvolací súd vyslovil už vo svojom rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 234/08 aj Ústavný súd SR.

8. Neodkladné opatrenie sa podieľa na realizácii ústavne zaručeného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 36 Listiny základných práv a slobôd a podľa čl. 46 a následne Ústavy SR. Právo na súdnu ochranu by nebolo komplexné, ak by chýbala možnosť zákonom ustanoveným postupom sa domáhať svojho práva na nestrannom a nezávislom súde v prípadoch, v ktorých je toto právo ohrozené v časovej a vecnej súvislosti vylučujúcej jeho ochranu inak než neodkladným, urgentným zásahom súdu. V takýchto prípadoch súd rozhoduje na základe osvedčenia tvrdených skutočností. Osvedčenie tvrdených skutočností (osvedčenie nároku) znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje len najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Výsledok takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa zo zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia ako vysoko pravdepodobné. V tomto prípade platí, že je výlučne vecou navrhovateľa neodkladného opatrenia, aby svoje tvrdenia o osvedčení nároku, pre ktorý žiada dočasnú ochranu, podložil dostatočnými dôkazmi, z ktorých súd vyvodí záver o prípustnosti a opodstatnenosti takéhoto návrhu. Tu nie je na mieste aby sa vykonávalo rozsiahle dokazovanie, prípadne aby súd vyvinul procesné úsilie o doplnenie dokazovania. Taktiež nemožno prehliadnuť, že neodkladné opatrenie súd nariadi len v prípade potreby dočasne upraviť pomery strán alebo v prípade, ak by bola daná obava, že by exekúcia bola ohrozená.

9. Pri nariadení neodkladného opatrenia musia byť vzaté na zreteľ fakticita javu, proporcionalita následku a príčina jeho vzniku. Ďalej je potrebné zvažovať pozitívne a negatívne argumenty v kolízii stojacich záujmov za súčasnej minimalizácie zásahov do základných práv strán konania (napr. nález ÚS ČR, sp. zn. IV. ÚS 89/02). Neodkladným opatrením nemôže dôjsť k nevyváženému zásahu do vzťahov strán alebo tretích osôb.

10. Všetky uvedené požiadavky a predpoklady pre rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vzal súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu vo svojom rozhodnutí na zreteľ a správne rozhodol, ak návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel.

11. Z obsahu predmetného spisu bolo zistené, že žalobca podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy č. 8500183261 (čl. 8) uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným na výkon zrážok zo mzdy žalobcu k Zmluve o spotrebiteľskom úvere s rovnakým číslom (čl. 5).

12. Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že žalovaný už požiadal listom zo dňa 11.05.2018 (čl. 9) zamestnávateľa žalobcu o realizáciu výkonu zrážok zo mzdy na základe Dohody o zrážkach zo mzdy za účelom uspokojenia pohľadávky žalovaného vzniknutej na základe Zmluvy o úvere a to až do vyrovnania celého dlhu. Na základe Zmluvy o úvere žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 2.000,-eur, ktorý sa žalobca zaviazal vrátiť formou mesačných splátok (48x) vo výške 61,59eur s dátumom prvej splátky 01.04.2017.

13. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom či iným nezávislým tribunálom. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd ale spravidla podnikatelia. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa.

14. Vychádzajúc z predložených listinných dôkazov aj podľa názoru odvolacieho súdu žalobca v dostatočnej miere osvedčil svoj nárok. Nárok je osvedčený vtedy, ak sa súdu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako pravdepodobný. Preukázal dôvodnosť potreby dočasne upraviť pomery. Odôvodnil nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ktorá je osvedčená tým, že žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok z jeho mzdy, pričom však Dohoda o zrážkach a

teda aj zákonnosť vykonávaných zrážok, bola žalobcom spochybnená a namietaná. Zrážky musí zamestnávateľ vykonávať na základe nejudikovaného titulu a žalobca nemá iné prostriedky do právoplatného rozhodnutia súdu o určenie neprijateľnosti konkrétnej Dohody o zrážkach tento proces zastaviť, než žiadať súd o nariadenie neodkladného opatrenia. Do rozhodnutia súdu prvej inštancie o tom, či je Dohoda o zrážkach zo mzdy neprijateľná, je žiaduce dočasne upraviť pomery strán a zamedziť vykonávaniu zrážok na základe Dohody, ktorej prijateľnosť je medzi stranami sporu sporná.

15. Nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa zakáže žalovanému zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy na výkon zrážok, je dočasné opatrenie proti postihu majetku žalobcu, bez ktorého by mohol nastať ťažko zvrátiteľný alebo nenapraviteľný stav, t. j. že by sa na základe neprijateľnej Dohody o zrážkach zo mzdy poukázali žalovanému zo mzdy žalobcu finančné prostriedky bezdôvodne, resp. vo vyššom rozsahu než zákon dovoľuje.

16. Skutočnosť, že v napadnutom rozhodnutí neboli naplnené očakávania žalovaného, teda súd prvej inštancie nerozhodol v súlade s jeho právnym názorom ešte neznamená, že došlo k porušeniu jeho základného práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu totiž postupoval v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a majúc na pamäti základné právo strán sporu na súdnu ochranu, túto stranám poskytol v požadovanej kvalite, pričom odôvodnenie jeho rozhodnutia rešpektuje základne kautely určujúce minimálnu mieru racionality a konzistencie skutkovej a právnej argumentácie.

17. Preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie s osvojením si odôvodnenia ako vecne správne potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2 CSP).

18. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že stranám sporu nebol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, ktorému však zo spisu žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevyplyvajú, ani si ich neuplatnil. V odvolacom konaní neúspešnému žalovanému nemohla byť priznaná náhrada trov odvolacieho konania. Odvolací súd preto vyslovil, že stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Správnosť takého rozhodnutia vyplýva aj z rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Cdo/544/2015.

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).